

Commissie Dierenwelzijn – ethiek en Wetgeving

Houderijrichtlijnen **Cluster 3 d**

Zaadetende uitheemse vogelsoorten.

Familie Estrildidae (3)

Geslachten *Euodice*, *Euschistospiza*,

Hypargos, *Lagonostica*, *Mandingoa*,

Neochmia.

2021

Document 2021 DE&W 20

© 2021 [Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers](#)

De NBvV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de teksten van deze monografie of de toepassing van de adviezen.

Printed on demand:

Bondsbureau [Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers](#)
Bergen op Zoom

Op het voorblad: *Neochmia modesta*, Ceresamadine
Foto: © mevr. H. de Haan (zie blz. 88)

Inleiding

Eén van de pijlers van de Missie van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is:
Het bevorderen van een kennis- en informatieoverdracht naar haar leden toe, waardoor zij in staat kunnen zijn hun vogels hobbymatig en duurzaam te houden, met in achtneming van de normen en waarden op het gebied van de gezondheid en het welzijn van hun vogels.

De basiskennis die nodig is op een verantwoorde wijze kooi- en volièrevogels te houden is verwoord in het “Handboek Vogelverzorging” geschreven door de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers.
ISBN 978-90-582129-5-5.

Aanvullend op het Handboek Vogelverzorging zijn en worden voor veel vogelsoorten “Houderijrichtlijnen” geschreven.

Op basis van de praktijkervaringen van fokkers wordt extra aandacht besteed aan de huisvesting- en verzorgingsnormen die specifiek van toepassing zijn voor de beschreven vogelsoort.

Ook het verloop van het broedseizoen wordt beschreven.

De beschreven vogelsoorten zijn opgedeeld in clusters.

Deze indeling is afgeleid van de indeling in groepen zoals die in de avicultuur gebruikt worden.

Iedere cluster is ingericht in een vermelding van de orde, familie, geslacht en soort in een alfabetische volgorde van de wetenschappelijke namen.

In de praktijk is het vaak gewenst dat een vogelliefhebber bij het aanschaffen van een nog niet eerder gehouden vogelsoort, vooraf zo volledig mogelijk wordt geïnformeerd over de specifieke kennis die nodig is om op een verantwoorde wijze de vogelsoort te houden en of er mee te fokken.

Een houderijrichtlijn is hiervoor een goede informatiebron.

Alle verschenen houderijrichtlijnen zijn, opgedeeld in clusters, beschikbaar op de website van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. www.nbv.nl

Onlosmakelijk verbonden met houderijrichtlijnen zijn huisvestingsrichtlijnen.

In bijlage A is een huisvestingsmatrix opgenomen voor vogelsoorten die behoren tot cluster 3d.

Voorjaar 2020

Gereviseerd augustus 2021

Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving NBvV

Afdeling Educatie en kennisoverdracht.

Henk van der Wal

Jan de Bruine

Inhoudsopgave cluster 3d Zaadetende uitheemse vogels.

Orde Passeriformes

Algemene houderijrichtlijnen voor zaadetende uitheemse
Vogelsoorten. 5

Familie: Estrildidae = prachtvinken 3

Geslacht *Euodice*

<i>Euodice cantans</i>	Zilverbekje	11
<i>Euodice malabanka</i>	Loodbekje	17

Geslacht *Euschistospiza*

<i>Euschistospiza dybowskii</i>	Dybowski druppelastrilde	23
---------------------------------	--------------------------	----

Geslacht *Hypargos*

<i>Hypargos niveoguttas</i>	Rode druppelastrilde	29
-----------------------------	----------------------	----

Geslacht *Lagonostica*

<i>Lagonostica larvata</i>	Zwartmasker amarant	36
<i>Lagonostica livinacea</i>	Wijnrode amarant	43
<i>Lagonostica rara</i>	Zwartbuik amarant	50
<i>Lagonostica ribicata</i>	Donkerrode amarant	56
<i>Lagonostica rufapicta</i>	Kleine puntamarant	62
<i>Lagonostica senegala</i>	Senegal amarant	68

Geslacht *Mandingoa*

<i>Mandingoa nutida schlegeli</i>	Schlegel druppelastrilde	74
<i>Mandingoa nitida</i>	Groene druppelastrilde	81

Geslacht *Neochmia*

<i>Neochmia modesta</i>	Ceresamadine	88
<i>Neochmia phaëton albiventer</i>	Witbuik zonastrilde	95
<i>Neochmia ruficauda</i>	Binsenastrilde	102
<i>Neochmia temporalis</i>	Dornastrilde	109

Bijlage A

Huisvestingsmatrix voor vogelsoorten, opgenomen in cluster 3d. 115

Commissie Dierenwelzijn – ethiek en Wetgeving

Algemene houderijrichtlijn

Zaadetende uitheemse vogelsoorten

Cluster 3d

Doel van de algemene houderijrichtlijn voor zaadetende uitheemse vogelsoorten.

Het doel van deze algemene houderijrichtlijn is het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met deze groep vogels die wordt gerekend tot de volière- en kooivogels.

Dit vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze groep vogels gewaarborgd is als zij in een beschermde omgeving en een gecontroleerd milieu worden gehouden.

Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het soort eigen gedrag, het in stand houden van een goede welzijn en gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Soortspecifieke houderijrichtlijnen.

Naast deze algemene houderijrichtlijn zijn voor meerdere soorten afzonderlijke houderijrichtlijnen geschreven.

Deze zijn verzameld in de documenten Houderijrichtlijnen Cluster 3a t/m 3k Documentnummers 2020 DE&W 17 t/m 2020 DE&W 27

Taxonomie

In cluster 3d zijn alleen de families en geslachten opgenomen van aantoonbaar in Nederland gehouden vogels waarvoor houderijrichtlijnen beschikbaar zijn en die behoren tot de Orde Passeriformes.

Cluser 3d

Familie	Geslacht	Soorten
Estrildidae	Euodice	2 soorten
	Euschistospiza	1 soort
	Hypargos	1 soort
	Lagonostica	6 soorten
	Mandingoa	2 soorten
	Neochmia	4 soorten

Land van herkomst

Zaadetende uitheemse soorten komen voor in verschillende werelddelen Dit wordt in de afzonderlijke houderijrichtlijnen aangegeven.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoorten is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.
- e) met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de Europese Verordening 2009/147/EG, de zogenaamde "Vogelrichtlijn".

Status IUCN Red List.

De status op de IUCN Red List of Threatened Species geeft de mate van bedreiging op het voortbestaan van een vogelsoort aan. De gradaties die daarbij worden onderscheiden zijn uitgestorven (EX), uitgestorven in het wild (EW), kritiek = ernstig bedreigd (CR), bedreigd (EN), kwetsbaar (VU), gevoelig (NT), van bescherming afhankelijk (CD), niet bedreigd = veilig (LC).

Het is sterk afhankelijk van de soort welke gradatie van toepassing is.

De van toepassing zijnde status moet per soort vastgesteld worden en staat vermeld op de houderijrichtlijn van een beschreven soort.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ¹van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

1

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een zaadetende uitheemse vogelsoort lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze wordt uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor zaadetende uitheemse vogels

Deze vogels kunnen ondergebracht worden in met struiken en heester, riet, bamboe en hoog gras beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en vluchtkooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de minimale afmetingen van 100x100x50 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvoliëre zijn ondergebracht moeten bij vorst bij voorkeur naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht.

In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Uitheemse vogelsoorten hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de uitheemse zaadetende vogels is aanvullend onderstaand van toepassing:
Het zijn als regel sociale vogels die in een ruime volière goed samengehouden kunnen worden met tropische vogels. Voorbeelden daarvan zijn zebra's, andere gorzen soorten, spitsstaartamadines, Chinese dwergkwartels, Forbes papegaaiamadines.
Indien het gedrag van een uitheemse vogelsoort hiervan afwijkt, wordt dit vermeld in de afzonderlijk geschreven houderijrichtlijn.

Het fokken met de zaadetende uitheemse vogelsoorten

Uitheemse vogelsoorten zijn in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in algemeen in het voorjaar zo tussen maart en april.

Sommige soorten hebben een broedperiode dat meer verschoven is naar het najaar.

Dit wordt in de betreffende houderijrichtlijnen aangegeven.

Ze maken zelf een nestje op de grond, in een rietpol of tussen de beplanting.

Per broedseizoen worden niet meer dan twee broedrondes mogelijk gemaakt. Afhankelijk van de omstandigheden kan een derde broedronde ingelast worden.

In iedere broedronde worden 3 tot 5 eitjes gelegd. Na het leggen van het laatste eitje begint de pop te broeden.

De broedtijd bedraagt zo'n 13 - 14 dagen.

Het gemiddelde uitkomstpercentage is 90 – 100%.

Hoewel de vogelsoorten worden aangemerkt als zaadetende vogels worden in vele gevallen de jonge vogels bijna uitsluitend gevoerd met insecten. Als de pop al weer zit te broeden in een door de man nieuw gemaakt nest worden de jonge vogels gevoerd door de man.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

De jongen komen goed door de jeugdruï.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoorten wordt gefokt. Door de NBvV zijn voor veel uitheemse vogelsoorten standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

Zoals de aanduiding die al vermeld zijn de vogelsoorten zaadeters.

Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoorten hoogwaardige zaadmengsels aangeboden.

Specifieke voedingsbehoeften zijn opgenomen in de afzonderlijke houderijrichtlijnen.

De samenstelling kan ook variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.

Dit type voer wordt ook fabrieksmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Gespecialiseerde fokkers geven hun vogels in het broedseizoen als voedingssupplement ook diepvries pinkies en buffalowormen. Dit vanwege een hoog eiwit gehalte, goed voor de groei van de jonge vogeltjes en het in broedstemming brengen van volwassen vogels. Voorkomen moet worden dat er een overdosering van dierlijk eiwit optreedt. Soms zal de pop dan vroegtijdig de jongen verlaten en opnieuw beginnen te nestelen.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels ook schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Uitheimse vogelsoorten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat is aangegeven in de houderijrichtlijn die voor de vogelsoort is opgesteld. Daarnaast heeft de NBvV onder - Vogelindex.nl - een lijst met ringmaten van vele vogelsoorten beschikbaar via haar website.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is.

Aanschaf.

De aanschaf van uitheimse vogels als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper aan de koper niet alleen een overdrachtsverklaring afgeeft, maar ook een kopie van de bijbehorende houderijrichtlijn.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te

stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de uitheemse zangvogels is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of uitheemse zaadetende zangvogels enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoorten zullen zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, –ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze algemene houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013=2

Josep de Hoy, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2011, deel 16, ISBN 9788496553781

Herman Kremers, *Beschermd of niet...uw vogels en de wet*, uitgeverij Ornis, 2006.
ISBN 9789073217119

Links.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Zilverbekje

2021, versie 1.2

NBvV code F1. 7.001.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Euodice

Soort: **Euodice cantans cantans**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten.

Land van herkomst:

Het Zilverbekje komt voor in centraal Afrika, Senegal, Mali, Niger, Chad, Sudan en Eritrea. Ook in de iets zuidelijker gelegen landen Somalia, Kenya en het Noorden van Tanzania. meer oostelijk komt deze soort voor in de kustgebieden van Saudi Arabië, Yemen en Zuidwest Oman.

Oorspronkelijk biotoop:

Ze komen in hun land van herkomst vooral voor op droge graslanden maar ook in moerassen en uiterwaarden van de rivieren.

Beschrijving vogel:

Zilverbekjes zijn kleine (11 cm, 10 gram) uitheemse vogeltjes, ze behoren tot de groep prachtvinken.

De wildkleur heeft een beigebruine kop en nek, De snavel is beigebruin met een blauwe waas.

De veren hebben een donkerbruine veerkern, waardoor een gehamerd uiterlijk ontstaat. De rug- en vleugeldekveren hebben een iets donkerder bruine uiteinde met een lichtere veerzoom

waardoor een minimale schubtekening ontstaat. De armpennen hebben donkere bruine dwarsbanden.

De flanken zijn crème met een een beigebruine ononderbroken dwarstekening. De overgang van de flank naar de buik en borst is scherp, zonder uitlopers.

De bevedering op de stuit is zwart.

Status in relatie tot relevante wetgeving:

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volièr- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor het **Zilverbekje**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièr- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen² van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Zilverbekje lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

² Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor het Zilverbekje

Zilverbekjes kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvoliëres, maar ook in grote binnenvluchten en kooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvoliëre zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Zilverbekjes hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor het Zilverbekje is aanvullend onderstaand van toepassing:

Zilverbekjes zijn levendige en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante voliëre gehouden worden met andere vogels.

Op voorwaarde dat in die voliëre een goede onderlinge harmonie heerst.

Het fokken met Zilverbekjes

Zilverbekjes zijn in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het voorjaar zo tussen maart en april.

Ze maken zelf een nestje in een tropen nestkast, gesloten nestkast of in een beplante volière tussen de beplanting.

Per broedseizoen worden niet meer dan twee broedrondes mogelijk gemaakt.

In iedere broedronde worden 5 tot 6 eitjes gelegd.

De vogels broeden zelf de eitjes uit. De broedtijd bedraagt zo'n 14 tot 15 dagen.

Het gemiddelde uitkomstpercentage is gemiddeld zo'n 95%.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

De jongen komen goed door de jeugdruï.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, maart 1952, blz. 50 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juli 2003, blz. 226

Tijdschrift ScAP okt. 2000, blz. 12; jan.20113, blz. 27

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Voeding, drinken en badwater

Zilverbekjes zijn zaden eters.

Fabrieksmatig worden hoogwaardige zaadmengsels aangeboden voor tropische vogels..

De samenstelling kan variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.

Dit type voer wordt ook fabrieksmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Ook levende of diepgevroren voedseldieren (insecten) worden opgenomen.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels.

Hierbij moet wel rekening worden gehouden met hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse eivoeders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

Zilverbekjes hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteinnetjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteinnetjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden. In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling

Zilverbekjes die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Zilverbekjes kunnen gedurende twee jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor het Zilverbekje is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor het Zilverbekje niet verplicht.

Aanschaf

De aanschaf van Zilverbekjes als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper aan de koper niet alleen een overdrachtsverklaring afgeeft, maar ook een kopie van de bijbehorende houderijrichtlijn.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE

Bij het Zilverbekje is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geenonnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Zilverbekjes enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen gedomesticeerde Afrikaanse en Aziatische prachtvinken, uitgegeven door de NBvV, 2017 – 2020, blz. 6 -23.

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochem@avitoon.nl

Tony Jochem, *De praktische handleiding voor het kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*,

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Links

BirdLife International. 2016. *Euodice cantans*. The IUCN Red List of Threatened Species 2016: e.T22719761A94642983. www.iucnredlist.org

www.ibc.linxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Loodbekje

2021, versie 1.2

NBvV code F1. 7.009.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Euodice

Soort: **Euodice malabarica**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten.

Land van herkomst:

Golf van Oman, Afghanistan, Pakistan, India, Bangladesh.

Oorspronkelijk biotoop:

Ze komen voor in open landschappen, half-woestijnen, savannen en struikgewas.

Beschrijving vogel:

Het Loodbekje is een vogel van 11 cm.

Tussen de man en pop zijn geen uiterlijke geslachtskenmerken zichtbaar.

De kop is donkerbruin. De kopbevedering heeft een donkerder bruine veerkern, waardoor een gehamerd uiterlijk ontstaat. De teugel is wit bewaasd, de wangen en de keel zijn wit. Als afscheiding loopt midden een lijn aan de bovenzijde van de teugel, bovenlangs de ogen en buigt achter de ogen af richting wangen en vleugelbocht.

De nek en de rug zijn donkerbruin van kleur. De vleugels zijn donkerbruin. De staart is zwartbruin.

De borst is gelijk aan de keel en is crème wit. De buik en onderlichaam verlopen in kleur naar wit.

De flanken zijn ook crème wit met een ononderbroken dwarstekening welke dezelfde kleur heeft dan de borst.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor het **Loodbekje**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen³ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Loodbekje lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

³ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:
Virale aandoeningen
Bacteriële en mycotische aandoeningen
Parasitaire aandoeningen
Metabole en erfelijke aandoeningen
Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor het Loodbekje

Loodbekjes kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en kooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Loodbekjes hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor het Loodbekje is aanvullend onderstaand van toepassing:

Loodbekjes zijn levendige en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere vogels.

Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

Het fokken met het Loodbekje.

Loodbekjes zijn in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het voorjaar zo tussen maart en april.

Ze maken zelf een nestje in een tropen nestkast, gesloten nestkast of in een beplante volièrè tussen de beplanting.

Per broedseizoen worden niet meer dan twee broedrondes mogelijk gemaakt.

In iedere broedronde worden 5 tot 6 eitjes gelegd.

De vogels broeden zelf de eitjes uit. De broedtijd bedraagt zo'n 14 tot 15 dagen.

Het gemiddelde uitkomstpercentage is gemiddeld zo'n 95%.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

De jongen komen goed door de jeugdruï.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 1999, blz. 55 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Door de NBvV zijn voor de Gedomesticeerde Afrikaanse en Australische prachtvinken standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

Loodbekjes zijn zaadeters.

Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoort hoogwaardige zaadmengsels voor tropische vogels aangeboden.

De samenstelling kan variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.

Dit type voer wordt ook fabrieksmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels ook schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volièrès en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Loodbekjes die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Loodbekjes kunnen gedurende twee jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor het Loodbekje is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor het Loodbekje niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Loodbekjes als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper aan de koper niet alleen een overdrachtsverklaring afgeeft, maar ook een kopie van de bijbehorende houderijrichtlijn.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij het Loodbekje is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Loodbekjes enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door R.v.d.Poppe, C.v.d.Linden, fokkers van Loodbekjes.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Gedomesticeerde Afrikaanse en Australische prachtvinken, opgesteld door de TC Tropische vogels en parkieten, uitg. NBvV, 2017 – 2018, blz. 25 – 40.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilded finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links.

BirdLife International 2012. *Euodice malabarica*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Dybowski druppelastrilde

2021, versie 1.2

NBvW code F2.13.020.004

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae
Geslacht: Euschistospiza

Soort: **Euschistospiza dybowskii**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten.

Land van herkomst:

Benin; Burkina Faso; Cameroon; Central African Republic; Chad; Congo, The Democratic Republic of the; Côte d'Ivoire; Ethiopia; Ghana; Guinea; Guinea-Bissau; Nigeria; Sierra Leone; South Sudan; Sudan; Togo; Uganda

Oorspronkelijk biotoop:

Graslanden met dicht struikgewas en langs waterlopen.

Beschrijving vogel:

De Dybowski Druppelastrildeastrilde heeft een lengte van 12 cm.

Er is een kleurverschil tussen de man en de pop.

De man:

De snavel is grijs zwart. Om het oog zit een vuil witte oogring, de iris is donkerrood, de pupil is zwart.

De kop en nek zijn donkergrijs. De rugdek mantel is rood. De stuit en bovenstaart dekveren zijn donkerrood.

De hals en borst zijn grijs. De buik en onderlichaam zijn zwart.

De flanken zijn grijs. De contourveren in de flanken en aan de zijkanten van het onderlichaam hebben witte uiteinden waardoor een witte stiptekening ontstaat.

De buitenste vleugeldekveren zijn donkerbruin. De vleugel- en staartpennen zijn zwart.

De poten zijn vleeskleurig met lichte nagels.

De pop:

De oogring van de pop is lichter dan die van de man.

Is op de buik meer grijs van kleur, bij de man is dit zwart.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Dybowski Druppelastrilde** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ⁴van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Dybowski Druppelastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

⁴ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Dybowski Druppelastrilde.

Dybowski Druppelastrildes kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en kooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van bij voorkeur 100x40x40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Dybowski Druppelastrildes hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Dybowski Druppelastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Het zijn levendige, verdraagzame en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed , laag, beplante gezelschapsvolière gehouden worden met andere tropische vogels.

Voorbeelden daarvan zijn o.a. rode kroonvink, driekleur papegaaiamadines, bruinborst rietvinken, granaatastrildes, Afrikaanse prachtvinken.

Op voorwaarde dat in die volièr een goede onderlinge harmonie heerst.

Het fokken met de Dybowski Druppelastrilde.

De Dybowski Druppelastrilde is in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen valt in de periode vanaf april.

De vogels maken zelf een nestje in een half open nestkasje of tralienestje zoals die ook wel bij kanaries wordt gebruikt. Ook bouwen ze wel nestjes in de beplanting van de volière.

Het aantal broedronden is twee. Soms kan een 3e broedronde toegelaten worden.

Per broedronde worden 3 tot 4 eieren gelegd. Deze worden door beide ouderdieren bebroed.

De broedtijd is 12 tot 14 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 90 – 100%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruimte.

Er is geen opvallend sterftecijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, dec. 1997, blz. 528 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, maart 1983, blz. 124

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, aug. 1988, blz. 343

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, febr. 1994, blz. 77

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, okt. 2019

Tijdschrift ScAP, jul. 2000, blz. 33 okt.; jan. 2009, blz. 20

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Dybowski Druppelastrilde is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel geschikt voor tropische vogels.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals kanariezaad, gele en rode panis, witte millet, Japanse millet, perilla. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten. Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen deze vogels ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kan zo nu en dan groente en fruit worden gegeven.

Tijdens het broedseizoen kunnen ter verhoging van het aanbod aan dierlijk eiwit ook gerantsoeneerd insecten worden gegeven en een combinatie van universeelvoer en eivoer. Voorkomen moet worden dat het aanbod van dierlijk eiwit te groot wordt. De pop zal dan vaak de jongen verlaten en een nieuw nest bouwen.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Dybowski Druppelastrildes hebben naast zaadmengsels ook schoon en vers drinkwater nodig.

Het is ook wenselijk dat regelmatig schoon en vers badwater, buiten bij voorkeur in schalen en binnen in een deels gesloten badhuisje die buiten de kooien aan tralies kunnen worden opgehangen, tot hun beschikking staat.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Dybowski Druppelastrildes die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De vogels kunnen gedurende drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden dan ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Dybowski Druppelastrilde is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Dybowski Druppelastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Dybowski Druppelastrilde als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Dybowski Druppelastrilde is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Dybowski Druppelastrildes enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Arko Korpershoek, fokker van Dybowski Druppelastrildes.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Tony Jochems, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochems@avitoon.nl

Tony Jochems, *De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links.

BirdLife International 2012. *Euschistospiza dybowskii*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.2. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae
Geslacht: Hypargos

Soort: **Hypargos niveoguttatus niveoguttatus**

Soorten/ondersoorten:

Er is vier ondersoorten:

Hypargos n. centralis
Hypargos n. macrospilatus
Hypargos n. interior
Hypargos n. indius

Land van herkomst:

Zambia, Mozambique, Malavi, Tanzania, Zaire, Angola

Oorspronkelijk biotoop:

Beschrijving vogel:

De Rode Druppelastrilde heeft een lengte van minimaal 12-13 cm, Er is een kleurverschil tussen de man en de pop.

De man:

De bovensnavel is blauwachtig zwart. De ondersnavel is meer metaalblauw. De oogring is wit. De pupil is zwart.

De bovenkant van de kop en de nek zijn grijszwart. De zijkant van de kop is karmijnrood.

De rugdek mantel is bruin, de stuit is rood. Ook de staartdekveren zijn rood.

De keel en borst zijn karmijn roods. De buik en flanken zijn zwart. Aan de zijkant van de buik en in de flanken zijn een groot aantal witte vlekken aanwezig. Deze worden veroorzaakt door de witte uiteinden van de borst- en flankveertjes.

Het vleugeldek is bruin. De grote vleugelpennen zijn zwart met een licht bruine buitenvlag.

De staartpennen zijn donker met een rode buitenvlag.

De onderzijde van de staart is rood.

De poten zijn grijs met donkere nagels.

De pop:

De pop heeft een geen rood masker, maar een bruine kop met een grijze wangstreek. De ondersnavel is lichter, De overgang van de borst naar de buik ligt hoger waardoor de borst minder rood is.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Opmerking:

De Rode Druppelastrilde is geplaatst op bijlage D van de Europese soortenlijst.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de Rode Druppelastrilde

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁵ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de

⁵ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Rode Druppelastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Rode Druppelastrilde

Rode Druppelastrildes kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en kooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Omdat het broedseizoen soms samenvalt met de koudste maanden van het jaar verdient het aanbeveling de vogels dan binnen te laten broeden.

Rode Druppelastrildes hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Rode Druppelastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Het zijn levendige, verdraagzame en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed , laag, beplante gezelschapsvolière gehouden worden met andere tropische vogels.

Voorbeelden daarvan zijn o.a. rode kroonvink, driekleur papegaaiamadines, bruinborst rietvinken, granaatastrildes.

Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

Het fokken met de Rode Druppelastrilde.

De Rode Druppelastrilde is in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen valt in de periode vanaf februari (het liefst binnen).

De vogels maken zelf een nestje in een half open nestkasje of tralienestje zoals die ook wel bij kanaries wordt gebruikt.

Het aantal broedronden is twee.

Per broedronde worden 4 tot 6 eieren gelegd. Deze worden door beide ouderdieren bebroed.

De broedtijd is 12 tot 14 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 90 – 100%.%

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, febr. 1985, blz. 72 e.v.

maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, sept. 1994, blz. 77

Tijdschrift ScAP, jun. 1998, blz. 30; okt. 2007, blz. 31;

Tijdschrift ScAP, jan. 2004, blz. 10, jan. 2012, blz. 9.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Rode Druppelastrilde is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel geschikt voor tropische vogels.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals kanariezaad, gele en rode panis, witte millet, Japanse millet, perilla. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen deze vogels ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kan zo nu en dan groente en fruit worden gegeven.

Tijdens het broedseizoen kunnen ter verhoging van het aanbod aan dierlijk eiwit ook gerantsoeneerd insecten worden gegeven en een combinatie van universeelvoer en eivoer. Voorkomen moet worden dat het aanbod van dierlijk eiwit te groot wordt. De pop zal dan vaak de jongen verlaten en een nieuw nest bouwen.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken. Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Rode Druppelastrildes hebben naast zaadmengsels ook schoon en vers drinkwater nodig. Het is ook wenselijk dat regelmatig schoon en vers badwater, buiten bij voorkeur in schalen en binnen in een deels gesloten badhuisje die buiten de kooien aan tralies kunnen worden opgehangen, tot hun beschikking staat.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn. Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Rode Druppelastrildes die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De vogels kunnen gedurende drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden dan ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage D, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring. Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Rode Druppelastrilde is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Rode Druppelastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Rode Druppelastrilde als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.
Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevederling geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Rode Druppelastrilde is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Rode Druppelastrildes enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Nathasja van der Tuin, fokster van Rode Druppelastrildes.

Literatuur

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochem@avitoon.nl

Tony Jochem, De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken,eigen uitgave.

Links

BirdLife International. 2016. *Hypargos niveoguttatus*. The IUCN Red List of Threatened Species 2016: e.T22719411A94626459. www.iucnredlist.org

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Zwartmaskeramarant

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.016.013

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Lagonosticta

Soort: **Lagonosticta larvata larvata**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten:
Lagonosticta l. vinacea
Lagonosticta l. nigricollis

Land van herkomst:

Benin; Burkina Faso; Cameroon; Central African Republic; Chad; Congo, The Democratic Republic of the; Côte d'Ivoire; Ethiopia; Gambia; Ghana; Guinea-Bissau; Mali; Niger; Nigeria; Senegal; Sierra Leone; South Sudan; Sudan; Togo; Uganda

Oorspronkelijk biotoop:

Halfopen en gedeeltelijk begroeide landschappen met Acacia bomen, tot op 2200 m. boven zeeniveau.

Beschrijving vogel:

Er is een onderscheid waarneembaar tussen de man en de pop.

De grootte is 11 - 12 cm.

De man:

De bovensnavel is blauwgrijs, de ondersnavel is hoornkleurig. De oogring is wit, de iris is oranjebruin met een zwarte pupil. De kopbevedering is vanaf de snavelbasis zwart en loopt achter de oorstreek in een boog naar de hals en de nek. Het vormt zo een zwarte kap. De nekbevedering is licht rozerood. De rug en stuit zijn donkerder rozerood. De keel is zwart als onderdeel van de zwarte masker. De hals, borst, buik en onderlichaam zijn rozerood. Op de flanken bevinden zich ter hoogte van de vleugelboog witte stippen.

De vleugeldekken zijn lichtbeige met rozerood doorweven. De vleugelpennen zijn rozerood met een bruine omzoming. De staartpennen zijn diep rozerood met een bruine omzoming. De poten zijn grijs met grijze nagels.

De pop:

De pop heeft niet de rozerode kleur van de man., maar is over de gehele bevedering neer blauwgrijs,

Op de vleugelbocht is de kleur rozerood, ook de stuit en bovenstaart dekveren zijn rozerood.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de voliëre- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met voliëre- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Zwartmaskeramarant**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁶ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

⁶ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en voliërevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Zwartmaskeramarant lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBVV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Zwartmaskeramaranten.

Zwartmaskeramaranten worden in de periode april tot oktober bij voorkeur ondergebracht in beplante buitenvolières.

Een buitenvolière waarin Zwartmaskeramaranten zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte.

In de voliëre kunnen ook andere soorten tropische vogels van gelijke grootte worden gehouden.

Voorwaarde is dan wel dat er geen andere Zwartmaskeramaranten of rode vogels in die voliëre zijn ondergebracht.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden in een verwarmd nachthok.

In de maanden november tot april worden de vogels binnen gehouden in een kooi.

De afmetingen van de kooi kan 100x40x40 cm. zijn, afhankelijk van het aantal vogels.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

In de winter worden de mannen en poppen gescheiden van elkaar gehouden.

Zwartmaskeramaranten hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Zwartmaskeramarant is aanvullend onderstaand van toepassing:

Zwartmaskeramaranten zijn levendige en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten. Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

In het broedseizoen is het niet raadzaam meerdere koppels in een volière te houden. In die periode zijn de mannetjes erg agressief naar soortgenoten.

Zwartmaskeramaranten zijn erg gevoelig voor legnood. Dit is een reden om niet met te jonge poppen te fokken. Ook volwassen poppen kunnen echter, vooral als het buiten wat kouder is, last krijgen van legnood. Als niet ingegrepen wordt (vooral warmte is belangrijk) heeft dit vaak de dood tot gevolg

Het fokken met de Zwartmaskeramarant.

Een Zwartmaskeramarant is na 9 maanden broedrijp. Ervaren fokkers wachten tot een leeftijd van tenminste 19 maanden voordat ze jonge poppen in zetten voor de fokkerij. Jonge poppen zijn erg gevoelig voor legnood.

Het broedseizoen begint in het voorjaar en kan doorlopen tot oktober.

De vogels maken zelf een nestje in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje. Zij maken dit altijd laag bij de grond op maximaal 1 meter hoogte.

Als nestmateriaal wordt droog gras, mos, donsveertjes, of uitgeplozen sisaltouw gebruikt.

Als de vogels binnen worden gehouden moeten ze beschikken over een broedkooi met afmetingen van ca. 80x40x40 cm.

Het aantal broedronden is twee, maar mede afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen dit ook wel drie zijn.

Per broedronde worden 3 tot 5 eieren gelegd.

De broedtijd is 12 tot 13 dagen, de ouders broeden samen de eieren uit, met een uitkomstpercentage van ca. 80-100%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruimte.

Tijdens de opfokperiode van de jongen moet het voedsel vooral bestaan uit insecten, mierenieren en of meelwormen.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode. Deze ruiperiode kan soms lang duren vooral in de herfst.

Inventaristatie fokverslagen.

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol net deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Zwartmaskeramarant is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Zwartmaskeramaranten ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van geknipte meelwormen. De vogels zijn gek op muggenlarven, welke in een laagje water van 0,5 cm in een badschotel worden aangeboden. Het levert ook een prachtig gezicht in de volière op!

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Zwartmaskeramaranten hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden of kattenbakkorrels.

In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen of een stromend watervalletje.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Zwartmaskeramaranten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Zwartmaskeramarant wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken en kan gedurende drie opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Zwartmaskeramarant is 2,3 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Zwartmaskeramarant niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Zwartmaskeramaranten als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Zwartmaskeramaranten is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Zwartmaskeramaranten enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch*.

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links:

BirdLife International 2012. *Lagonosticta larvata*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Wijnrode amarant

2021, versie 1.2

NBvV code F2.13.016.010

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Lagonosticta

Soort: **Lagonosticta larvata vinacea**

Soorten/ondersoorten:

De Wijnrode amarant is een ondersoort van de Zwartmasker amarant, de *Lagonosticta larvata larvata*.

Land van herkomst:

Benin; Burkina Faso; Cameroon; Central African Republic; Chad; Congo, The Democratic Republic of the; Côte d'Ivoire; Ethiopia; Gambia; Ghana; Guinea-Bissau; Mali; Niger; Nigeria; Senegal; Sierra Leone; South Sudan; Sudan; Togo; Uganda

Oorspronkelijk biotoop:

Halfopen en gedeeltelijk begroeide landschappen met Acacia bomen, tot op 2200 m. boven zeeniveau.

Beschrijving vogel:

Er is een onderscheid waarneembaar tussen de man en de pop.

De grootte is 11 - 12 cm.

De man:

De bovensnavel is blauwgrijs, de ondersnavel is hoornkleurig. De oogring is wit, de iris is oranjebruin met een zwarte pupil. Vanaf de snavelbasis loopt een smal zwart bandje over het voorhoofd. De kruin van de kop is grijsachtig met rozerood doorweven. De kleur gaat in de nek over in een rozerode rug. De stuit en bovenstaart dekveren zijn wijnrood.

De keel en hals zijn diep zwart en vormen zo een zwart masker dat naar de nek in een punt uitloopt.

De borst, buik en onderlichaam zijn rozerood. In de flanken zijn witte stipjes aanwezig. Het aantal loopt naar het onderlichaam af.

De vleugeldekken zijn bruinrood. De vleugel- en staartpenne zijn wijnrood met een zwarte omzoming.

De pootkleur is grijsachtig met grijze nagels.

De pop:

De pop heeft geen zwart masker. De totale kleuruiting is fletser. De bovenstaart dekveren en de staartpenne zijn minder diep wijnrood.

Het aantal stipjes in de flanken is kleiner dan bij de man.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Wijnrode amarant**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid, het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁷ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

⁷ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Wijnrode amarant lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBVV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Wijnrode amaranten.

Wijnrode amaranten worden in de periode april tot november bij voorkeur ondergebracht in beplante buitenvolières.

Een buitenvolière waarin Wijnrode amaranten zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte.

In de voliëre kunnen ook andere soorten tropische vogels van gelijke grootte worden gehouden.

Voorwaarde is dan wel dat er geen andere Wijnrode amaranten of rode vogels in die voliëre zijn ondergebracht.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden in een verwarmd nachthok..

In de maanden november tot april worden de vogels binnen gehouden in een kooi. Hierin zijn geen andere vogelsoorten bij ondergebracht.

De afmetingen van de kooi kan 100x40x40 cm. zijn, afhankelijk van het aantal vogels.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

In de winter worden de mannen en poppen gescheiden van elkaar gehouden.

Wijnrode amaranten hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Wijnrode amarant is aanvullend onderstaand van toepassing:

Wijnrode amaranten zijn levendige en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten. Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

In het broedseizoen is het niet raadzaam meerdere koppels in een volière te houden. In die periode zijn de mannetjes erg agressief naar soortgenoten.

Wijnrode amaranten zijn erg gevoelig voor legnood. Dit is een reden om niet met te jonge poppen te fokken. Ook volwassen poppen kunnen echter, vooral als het buiten wat kouder is, last krijgen van legnood. Als niet ingegrepen wordt (vooral warmte is belangrijk) heeft dit vaak de dood tot gevolg

Het fokken met de Wijnrode amarant.

Een Wijnrode amarant is na 9 maanden broedrijp. Ervaren fokkers wachten tot een leeftijd van tenminste 19 maanden voordat ze jonge poppen in zetten voor de fokkerij. Jonge poppen zijn erg gevoelig voor legnood.

Het broedseizoen begint in het voorjaar en kan doorlopen tot oktober.

De vogels maken zelf een nestje in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje. Zij maken dit altijd laag bij de grond op maximaal 1 meter hoogte.

Als nestmateriaal wordt droog gras, mos, donsveertjes, of uitgeplozen sisaltouw gebruikt.

Als de vogels binnen worden gehouden moeten ze beschikken over een broedkooi met afmetingen van ca. 80x40x40 cm.

Het aantal broedronden is twee, maar mede afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen dit ook wel drie zijn.

Per broedronde worden 3 tot 5 eieren gelegd.

De broedtijd is 12 tot 13 dagen, de ouders broeden samen de eieren uit, met een uitkomstpercentage van ca. 80-100%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.

Tijdens de opfokperiode van de jongen moet het voedsel vooral bestaan uit insecten, mierenieren en of meelwormen.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode. Deze ruiperiode kan soms lang duren vooral in de herfst.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 1975, blz. 35 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, nov. 1980, blz. 481

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Wijnrode amarant is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Wijnrode amaranten ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van geknipte meelwormen. De vogels zijn gek op muggenlarven, welke in een laagje water van 0,5 cm in een badschotel worden aangeboden. Het levert ook een prachtig gezicht in de volière op!

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Wijnrode amaranten hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteinnetjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteinnetjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden of kattenbakkorrels.

In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen of een stromend watervalletje.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Wijnrode amaranten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Wijnrode amarant wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken en kan gedurende twee opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Wijnrode amarant is 2,3 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Wijnrode amarant niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Wijnrode amaranten als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Wijnrode amaranten is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Wijnrode amaranten enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, ScAP, aangesloten bij de NBvV.

Daarnaast werd de praktijkervaring ingebracht door B. Weuring, fokker van Wijnrode amaranten.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch*.

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links:

BirdLife International 2012. *Lagonosticta larvata*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Zwartbuikamarant

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.016.011

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Lagonosticta

Soort: **Lagonosticta rara rara**

Soorten/ondersoorten:

Er is een ondersoort:
Lagonosticta r.forbesi

Land van herkomst:

Benin; Burkina Faso; Cameroon; Central African Republic; Chad; Congo, The Democratic Republic of the; Côte d'Ivoire; Ghana; Guinea; Kenya; Liberia; Nigeria; Senegal; Sierra Leone; South Sudan; Sudan; Togo; Uganda

Oorspronkelijk biotoop:

Halfopen en gedeeltelijk begroeide landschappen met Acacia bomen, tot op 2200 m. boven zeeniveau.

Beschrijving vogel:

De Zwartbuikamarant heeft als synoniem: Zwartbuik Vuurvink
De Zwartbuikamarant behoort tot de Afrikaanse prachtvinken.
Er is een onderscheid waarneembaar tussen de man en de pop.
De grootte is 9,5 - 10 cm.
De man:

De pop is minder opvallend van kleur. De algemene kleur is grijsbeige tot bruin.
De borst en flanken laten veel witte stippen zien.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);

d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Zwartbuikamarant** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁸ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Zwartbuikamarant lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

⁸ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Parasitaire aandoeningen
Metabole en erfelijke aandoeningen
Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Zwartbuikamaranten.

Zwartbuikamaranten worden in de periode april tot november bij voorkeur ondergebracht in beplante buitenvoliëres.

Een buitenvoliëre waarin Zwartbuikamaranten zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte.

In de voliëre kunnen ook andere soorten tropische vogels van gelijke grootte worden gehouden.

Voorwaarde is dan wel dat er geen andere Zwartbuikamaranten of rode vogels in die voliëre zijn ondergebracht.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

In de maanden november tot april worden de vogels binnen gehouden in een kooi.

De afmetingen van de kooi kan 100x40x40 cm. zijn.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

In de winter worden de mannen en poppen gescheiden van elkaar gehouden.

Zwartbuikamaranten hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Zwartbuikamarant is aanvullend onderstaand van toepassing:

Zwartbuikamaranten zijn levendige en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante voliëre gehouden worden met andere kleine vogelsoorten.

Op voorwaarde dat in die voliëre een goede onderlinge harmonie heerst.

In het broedseizoen is het niet raadzaam meerdere koppels in een voliëre te houden. In die periode zijn de mannetjes erg agressief naar soortgenoten.

Zwartbuikamaranten zijn erg gevoelig voor legnood. Dit is een reden om niet met te jonge poppen te fokken. Ook volwassen poppen kunnen echter, vooral als het buiten wat kouder is, last krijgen van legnood. Als niet ingegrepen wordt (vooral warmte is belangrijk) heeft dit vaak de dood tot gevolg

Het fokken met de Zwartbuikamarant.

Een Zwartbuikamarant is na 9 maanden broedrijp. Ervaren fokkers wachten tot een leeftijd van tenminste 19 maanden voordat ze jonge poppen in zetten voor de fokkerij. Jonge poppen zijn erg gevoelig voor legnood.

Het broedseizoen begint in het voorjaar en zomer.

De vogels maken zelf een nestje in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje. Zij maken dit altijd laag bij de grond op maximaal 1 meter hoogte.

Als nestmateriaal wordt droog gras, mos, donsveertjes, of uitgeplozen sisaltouw gebruikt.

Als de vogels binnen worden gehouden moeten ze beschikken over een broedkooi met afmetingen van ca. 80x40x40 cm.

Het aantal broedronden is twee, maar mede afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen dit ook wel drie zijn.

Per broedronde worden 3 tot 5 eieren gelegd.

De broedtijd is 12 tot 13 dagen, de ouders broeden samen de eieren uit, met een uitkomstpercentage van ca. 80-100%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.

Tijdens de opfokperiode van de jongen moet het voedsel vooral bestaan uit insecten, mieren eieren en of meelwormen.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode. Deze ruiperiode kan soms lang duren vooral in de herfst.

Inventaristatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 1976, blz. 22 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, sept 1998, blz. 412 e.v.

Tijdschrift ScAP, april 2001, blz. 29; oktober 2008, blz. 22

Tijdschrift ScAP, april 2013, blz. 24

Maandblad Onze Vogels. uitg. NBvV, aug. 2014, blz. 8 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol net deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Zwartbuikamarant is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Zwartbuikamaranten ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van geknipte meelwormen. De vogels zijn gek op muggenlarven, welke in een laagje

water van 0,5 cm in een badschotel worden aangeboden. Het levert ook een prachtig gezicht in de volière op!

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken. Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Zwartbuikamaranten hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien. Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn. Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden of kattenbakkorrels.

In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen of een stromend watervalletje.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Zwartbuikamaranten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Zwartbuikamarant wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken I en kan gedurende drie opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortejaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Zwartbuikamarant is 2,3 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Zwartbuikamarant niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Zwartbuikamaranten als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Zwartbuikamaranten is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Zwartbuikamaranten enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, ScAP, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door R. Stienstra, Bert Broos, R. Poelarends, H. van den Bor, J. Boer, G. Mulder, J. Bronger, fokkers van Zwartbuikamaranten.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch.*

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links:

BirdLife International 2012. *Lagonosticta rara*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.2. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Donkerrode amarant

2021, versie 1.2

NBvV code F2.13.016.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Lagonosticta

Soort: **Lagonosticta rubricata rubricata**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn vier ondersoorten:
Lagonosticta r. congica
Lagonosticta r. haematocephala
Lagonosticta r. polionota
Lagonosticta r. ugandae

Land van herkomst:

Angola (Angola); Benin; Burundi; Cameroon; Central African Republic; Congo, The Democratic Republic of the; Côte d'Ivoire; Eritrea; Ethiopia; Ghana; Guinea; Guinea-Bissau; Kenya; Liberia; Malawi; Mozambique; Nigeria; Rwanda; Senegal; Sierra Leone; South Africa; South Sudan; Sudan; Swaziland; Tanzania, United Republic of; Togo; Uganda; Zambia; Zimbabwe

Oorspronkelijk biotoop:

Halfopen en gedeeltelijk begroeide landschappen met Acacia bomen, tot op 2200 m. boven zeeniveau.

Beschrijving vogel:

De Donkerrode Amarant heeft als synoniem: Donkerrode Vuurvink

De Donkerrode Amarant behoort tot de Afrikaanse prachtvinken.

Er is een licht onderscheid waarneembaar tussen de man en de pop.

De grootte is 11 cm.

De snavel is loodgrijs. De kop, nek en rug zijn olijfkleurig bruin. De wenkbrauwstreep en een klein masker om het oog zijn karmijnrood. De stuit en bovenstaart dekveren zijn helder rood. De keel, hals, borst en buik zijn karmijnrood. Op de flanken bevinden zich een aantal witte stippen, veroorzaakt door de witte uiteinden van een aantal contourveren. Het onderlichaam is donkergrijs. De dijen zijn grijs.

De vleugeldekenveren zijn olijfkleurig bruin. De vleugelpennen zijn bruinzwart. De staartpennen zijn zwart. De poten zijn grijs met donkere nagels.

De pop is minder rood dan de man.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Donkerrode Amarant**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

⁹ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Donkerrode Amarant lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBVV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Donkerrode Amaranten.

Donkerrode Amaranten worden bij voorkeur ondergebracht in beplante buitenvolières.

Een buitenvolière waarin Donkerrode Amaranten zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte.

In de volière kunnen ook andere soorten tropische vogels van gelijke grootte worden gehouden.

Voorwaarde is dan wel dat er geen andere Donkerrode Amaranten of rode vogels in die volière zijn ondergebracht.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

In de winter worden ze ondergebracht in een nachthok en dan in broedkooien van 100x40x40 cm. De mannen en poppen worden dan van elkaar gescheiden gehouden.

Donkerrode Amaranten hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Donkerrode Amarant is aanvullend onderstaand van toepassing:

Donkerrode Amaranten zijn levendige en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten. Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

In het broedseizoen is het niet raadzaam meerdere koppels in een volière te houden. In die periode zijn de mannetjes erg agressief naar soortgenoten.

Het fokken met de Donkerrode Amarant.

Een Donkerrode Amarant is al na 10 maanden maar zeker in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het voorjaar en zomer.

De vogels maken zelf een nestje in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje. Zij maken dit altijd laag bij de grond op maximaal 1 meter hoogte.

Als nestmateriaal wordt droog gras, mos, donsveertjes, of uitgeplozen sisaltouw gebruikt.

Als de vogel binnen worden gehouden moeten ze beschikken over een broedkooi met afmetingen van 80x40x40 cm.

Het aantal broedronden is twee, maar mede afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen dit ook wel drie zijn.

Per broedronde worden 3 tot 5 eieren gelegd.

De broedtijd is 12 tot 13 dagen, de ouders broeden samen de eieren uit, met een uitkomstpercentage van ca. 80-100%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.

Tijdens de opfokperiode van de jongen moet het voedsel vooral bestaan uit voer bestaande uit insecten, miereneieren en of meelwormen.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode. Deze ruiperiode kan soms lang duren vooral in de herfst.

Inventarisatie fokverslagen.

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Donkerrode Amarant is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Donkerrode Amaranten ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van geknipte meelwormen. De vogels zijn gek op muggenlarven, welke in een laagje water van 0,5 cm in een badschotel worden aangeboden. Het levert ook een prachtig gezicht in de volière op!

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken. Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Donkerrode Amaranten hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien. Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn. Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden of kattenbakkorrels.

In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Donkerrode Amaranten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Donkerrode Amarant wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken I en kan gedurende drie opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Donkerrode Amarant is 2,3 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Donkerrode Amarant niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Donkerrode Amaranten als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Donkerrode Amaranten is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Donkerrode Amaranten enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, SCAP, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Paul Korpershoek, fokker van Donkerrode Amaranten en lid van de ScAP.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch.*

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Josep de Hoy, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links:

BirdLife International 2012. *Lagonosticta rubricata*. The IUCN Red List of Threatened Species.

Version 2014.2. <www.iucnredlist.org>.

Specifieke houderijrichtlijn Kleine Puntamarant

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.016.004

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Lagonosticta

Soort: **Lagonosticta rufopicta**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten:

Land van herkomst:

Senegal, Gambia, Soedan, Ethiopië, Zaire, Kenia.

Oorspronkelijk biotoop:

Halfopen en gedeeltelijk begroeide landschappen met Acacia bomen, tot op 2200 m. boven zeeniveau.

Beschrijving vogel:

De Kleine Puntamarant heeft als synoniem: Kleine Puntastrilde.

Er is onderscheid waarneembaar tussen de man en de pop. De pop is iets fletser van kleur dan de man.

De grootte is 9,5 - 10 cm.

De bovensnavel is rood met zwart, bij de snavelinplant is de kleur wit. De ondersnavel is rood, bij de snavelinplant zit een wit driehoekig vlakje.

Het voorhoofd is rood. De bevedering van de bovenkop, nek en rug is grijsbruin.

De wenkbrauwstreep, de wangen en de oorstreek zijn rood. De stuit is donkerbruin, de bovenstaart dekveren zijn rood.

De keel en borst en flanken zijn rood. Op de zijkant van de borst en flanken zitten witte stippen. De buik is donkerbruin met rood doorweven.

De vleugeldekenveren zijn bruin. De slagpennen zijn donkerbruin. De staartpennen zijn bruinzwart.

De pootkleur is donker met donkere nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Kleine Puntamarant** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ¹⁰van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Kleine Puntamarant lang in een goede gezondheid verkeren.

¹⁰ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Kleine Puntamaranten.

Kleine Puntamaranten worden bij voorkeur ondergebracht in beplante buitenvolières.

Een buitenvolière waarin Kleine Puntamaranten zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte.

In de volière kunnen ook andere soorten tropische vogels van gelijke grootte worden gehouden.

Voorwaarde is dan wel dat er geen andere Kleine Puntamaranten of rode vogels in die volière zijn ondergebracht.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen. Mits de buitentemperatuur buiten uit de zon hoger is.

In de winter worden ze ondergebracht in een nachthok en dan in broedkooien van 100x40x40 cm. De mannen en poppen worden dan van elkaar gescheiden gehouden.

Kleine Puntamaranten hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Kleine Puntamarant is aanvullend onderstaand van toepassing:

Kleine Puntamaranten zijn levendige en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten.

Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst. In het broedseizoen is het niet raadzaam meerdere koppels in een volière te houden. In die periode zijn de mannetjes erg agressief naar soortgenoten en naar andere soorten die rood in de bevedering hebben.

Het fokken met de Kleine Puntamarant.

Een Kleine Puntamarant is in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het voorjaar en zomer.

De vogels maken zelf een vrij nest in een struikje of kunstgroen, ook wel nestje in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje. Zij maken dit altijd laag bij de grond op maximaal 1 meter hoogte.

Als nestmateriaal wordt droog gras, koosvezels in de kleur wit/ bruin, mos, donsveertjes, of uitgeplozen sisaltouw gebruikt.

Als de vogel binnen worden gehouden moeten ze beschikken over een broedkooi met afmetingen van 100x50x40 cm.

Het aantal broedronden is twee, maar mede afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen dit ook wel drie zijn.

Per broedronde worden 3 tot 6 eieren gelegd.

De broedtijd is 12 tot 13 dagen, de ouders broeden samen de eieren uit, met een uitkomstpercentage van ca. 80-100%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.

Tijdens de opfokperiode van de jongen moet het voedsel vooral bestaan uit voer bestaande uit insecten, mierenieren/ pinky's en (of) meelwormen. Dus eiwitrijk eten.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventaristatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, maart 1984, blz. 361

Tijdschrift ScAP, jan. 2008, blz. 13

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Kleine Puntamarant is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Kleine Puntamaranten ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van geknipte meelwormen. De vogels zijn gek op muggenlarven, welke in een laagje

water van 0,5 cm in een badschotel worden aangeboden. Het levert ook een prachtig gezicht in de volière op!

Fokkers van Kleine Puntamaranten gebruiken als zachtvoer ook wel een eivoer mengeling van vier verschillende samenstellingen fabrieksvoerders gemaakt door verschillende fabrikanten.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken. Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Kleine Puntamaranten hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien. Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn. Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag beukensnippers, kranten kan hiervoor wel gebruikt worden of kattenbakkorrels.

In volières kan badwater worden vertrekt in gesloten badjes of open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Kleine Puntamaranten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Kleine Puntamarant wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken en kan gedurende drie opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Kleine Puntamarant is 2,3 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Kleine Puntamarant niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Kleine Puntamaranten als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Kleine Puntamaranten is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Kleine Puntamaranten enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, SCAP, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door A.H. de Munnik, fokkers van Kleine Puntamaranten.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

60 jaar Diergeneeskundig Memorandum, Bijzondere Gezelschapsdieren 2013.

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch*.

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Links.

BirdLife International 2012. *Lagonosticta rufopicta* . De IUCN Rode Lijst van Bedreigde Soorten. Versie 2014.2. < www.iucnredlist.org >.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Senegalamarant

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.016.014

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Lagonosticta

Soort: **Lagonosticta senegala senegala**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn zeven ondersoorten:

Land van herkomst:

De nominaatvorm heeft haar oorsprong de landen ten zuiden van de Sahara en oostelijk Zuidafrika.

Oorspronkelijk biotoop:

Halfopen en gedeeltelijk begroeide landschappen met Acacia bomen, tot op 2200 m. boven zeeniveau.

Beschrijving vogel:

De Senegalamarant heeft als synoniem: Vuurvink

De Senegalamarant behoort tot de Afrikaanse prachtvinken.

Er is een onderscheid waarneembaar tussen de man en de pop.

De grootte is 9,5 - 10 cm.

De man:

De snavel is rood. De kop en nek zijn diep rood. Het oog heeft een helder gele oogring, de pupil is zwart. Boven het oog loopt een korte rode wenkbrauwstreep. De rug wordt vanaf de nek bruinrood van kleur. De stuit is rood.

De kin en borst zijn dieprood. Het onderlichaam en de onderstaart dekveren zijn bruin.

De flanken hebben een aantal witte stippen.

De vleugels zijn bruin met wat rood. De staart is zwart met wat rode randen. Het einde van de staartpenen is bruin. De pootjes en nagels zijn vleeskleurig.

De pop is minder opvallend van kleur. De algemene kleur is grijsbeige tot bruin.

De borst en flanken laten veel witte stippen zien.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Senegalamarant** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹¹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Senegalamarant lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

¹¹ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:
Virale aandoeningen
Bacteriële en mycotische aandoeningen
Parasitaire aandoeningen
Metabole en erfelijke aandoeningen
Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Senegalamaranten.

Senegalamaranten worden bij voorkeur ondergebracht in beplante buitenvolières. Een buitenvolière waarin Senegalamaranten zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte. In de volière kunnen ook andere soorten tropische vogels van gelijke grootte worden gehouden. Voorwaarde is dan wel dat er geen andere Senegalamaranten of rode vogels in die volière zijn ondergebracht.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

In de winter worden ze ondergebracht in een nachthok en dan in broedkooien van 100x40x40 cm. De mannen en poppen worden dan van elkaar gescheiden gehouden.

Senegalamaranten hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie. Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende. Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Senegalamarant is aanvullend onderstaand van toepassing:

Senegalamaranten zijn levendige en vreedzame vogeltjes. Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten. Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst. In het broedseizoen is het niet raadzaam meerdere koppels in een volière te houden. In die periode zijn de mannetjes erg agressief naar soortgenoten.

Senegalamaranten zijn erg gevoelig voor legnood. Dit is een reden om niet met te jonge poppen te fokken. Ook volwassen poppen kunnen echter, vooral als het buiten wat kouder is, last krijgen van legnood. Als niet ingegrepen wordt (vooral warmte is belangrijk) heeft dit vaak de dood tot gevolg

Het fokken met de Senegalamarant.

Een Senegalamarant is na 9 maanden broedrijp. Ervaren fokkers wachten tot een leeftijd van tenminste 19 maanden voordat ze jonge poppen in zetten voor de fokkerij. Jonge poppen zijn erg gevoelig voor legnood.

Het broedseizoen begint in het voorjaar en zomer.

De vogels maken zelf een nestje in struiken of in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje. Zij maken dit altijd laag bij de grond op maximaal 1 meter hoogte.

Als nestmateriaal wordt droog gras, mos, donsveertjes, of uitgeplozen sisaltouw gebruikt.

Als de vogel binnen worden gehouden moeten ze beschikken over een broedkooi met afmetingen van 100x40x40 cm.

Het aantal broedronden is twee, maar mede afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen dit ook wel drie zijn.

Per broedronde worden 3 tot 5 eieren gelegd.

De broedtijd is 12 tot 13 dagen, de ouders broeden samen de eieren uit, met een uitkomstpercentage van ca. 80-100%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.

Tijdens de opfokperiode van de jongen moet het voedsel vooral bestaan uit insecten, mieren eieren en of meelwormen.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode. Deze ruiperiode kan soms lang duren vooral in de herfst.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 1976, blz. 20 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, maart 1984, blz. 128 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, sept. 1994, blz. 372 e.v.

Tijdschrift ScAP, okt. 1996, blz. 9; jan. 1997, blz. 9; jan. 2004, blz. 17 en 33

Tijdschrift ScAP, okt. 2012, blz. 17.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Senegalamarant is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Senegalamaranten ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van geknipte meelwormen. De vogels zijn gek op muggenlarven, welke in een laagje water van 0,5 cm in een badschotel worden aangeboden. Het levert ook een prachtig gezicht in de volière op!

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken. Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Senegalamaranten hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien. Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn. Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden of kattenbakkorrels.

In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen of een stromend watervalletje.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Senegalamaranten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Senegalamarant wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken I en kan gedurende drie opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Senegalamarant is 2,3 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Senegalamarant niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Senegalamaranten als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden.

Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Senegalamaranten is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Senegalamaranten enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, ScAP, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Jos Smink, Peter van den Heuij, Henny van Ockenburg, Rob van Leeuwen, Bert Broos, R. Poelarends, H. van den Bor, J. Boer, G. Mulder, J. Bronger, fokkers van Senegalamaranten.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch*.

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links:

BirdLife International 2012. *Lagonosticta senegala*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.2. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Schlegel groene druppelastrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F2 13.020.004

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Mandingoa

Soort: **Mandingoa nutida schlegeli**

Soorten/ondersoorten:

Dit is een ondersoort van de *Mandingoa nutida nutida*, de Groene druppelastrilde.
Een tweede ondersoort is de *Mandingoa n. chubbi*.

Land van herkomst:

De nominaatvorm heeft als oorsprong Centraal Afrika.

Oorspronkelijk biotoop:

Droge boomsteppen..

Beschrijving vogel:

Er is een onderscheid waarneembaar tussen de man en de pop. De grootte is 11 cm.

De man:

De snavel is rood met aan de snavelbasis nog zwart. De oogring is rood, de iris en de pupil zijn zwart.

Het voorhoofd heeft een smalle rode band die overloopt in een rood masker.

Onder dit rode masker bevindt zich een olijfgroene streep die overloopt in een olijfgroene nek.

Onder deze olijfgroene streep bevindt zich een oranje bevedering die een uitloper is van de oranje hals bevedering.

De bovenzijde van de kop, de nek en de rug zijn olijfgroen. De bovenstaart dekveren zijn licht oranje.

De keel is rood en loopt door in het masker. De hals is oranje. De borst en flanken zijn zwart met witte stippen. Het onderlichaam is olijfgroen.

De vleugeldekveren zijn olijfgroen. De vleugelpennen zijn zwart met een smalle olijfgroene omzoming. De staartpennen zijn zwart.

De pootkleur is vleeskleurig met lichte nagels.

De pop:

De snavel is minder rood dan die van de man. Vanaf de snavelbasis loopt het zwart verder door naar de punt van de snavel. De oogring is grijs, de iris en de pupil zijn zwart.

Het masker is klein, oranje van kleur en loopt sterk om het oog heen naar de snavelbasis.

De kop, nek en rug zijn olijfgroen, maar lichter van kleur dan bij de man. De stuit en bovenstaart dekveren zijn geelgroen.

De keel is oranje, dit loopt over in het masker. De hals is licht oranje. De borst en flanken zijn zwart met witte stippen. Het onderlichaam en de onderstaart dekveren zijn geelgroen. De vleugeldekveren zijn olijfgroen. De vleugelpennen zijn zwart met een brede olijfgroene omzoming. De staartpennen zijn grijs zwart. De pootkleur is vleeskleurig met lichte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen)
onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Schlegel Groene druppelastrilde** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹² van de vogels.

¹² Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Schlegel Groene druppelastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Schlegel Groene druppelastrilde.

Schlegel Groene druppelastrilden worden bij voorkeur ondergebracht in beplante buitenvolières of vluchtjes

Een buitenvolière waarin Schlegel Groene druppelastrilden zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte. Sommige fokkers hebben de vogels van april tot november in een buitenvolière, de overige maanden worden ze binnen in een volière of per koppel in een kooi gehouden b.v. 100x40x40 cm..

In de buitenvolière kunnen ook andere soorten tropische vogels van gelijke grootte worden gehouden.

Voorbeelden zijn zwartbuik vuurvinken, goudbuikjes, roodmaskeramadines, mozambiquesijsjes e.d.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Schlegel Groene druppelastrilden hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Schlegel Groene druppelastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:
Schlegel Groene druppelastrilden zijn levendige en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten. Opvallend is dat ze tot in de schemering op de grond rond scharrelen.

In het broedseizoen is het minder raadzaam meerdere koppels in een volière te houden. In die periode zijn de mannetjes erg agressief naar soortgenoten. Het is dan afhankelijk van de grootte van de volière of dit de harmonie in die volière teveel verstoort.

Het fokken met de Schlegel Groene druppelastrilde.

Een Schlegel Groene druppelastrilde is in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het zomerseizoen rond mei en kan doorlopen tot in de herfst.

Ze kunnen buiten in de volière broeden, maar ook wel binnen.

Ze kunnen dan per koppel ondergebracht worden in een broedkooi van 80x50x50 (lxbxn)

De vogels maken zelf een nestje in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje.

Buiten maken ze zelf een nestje in de beplanting.

Als nestmateriaal wordt droog gras, mos, kokosvezels, donsveertjes, of uitgeplozen sisaltouw gebruikt.

Het aantal broedronde is twee, Per broedronde worden 3 tot 4 eieren gelegd.

De broedtijd is 13 tot 14 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 80-100%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruimte. Opvallend is daarbij dat ook andere aanwezige Groene druppelastrilden mee helpen met het voeren.

Tijdens de opfokperiode van de jongen moet het voedsel vooral bestaan uit voer bestaande uit insecten, miereneieren en of meelwormen.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, nov. 1983, blz. 485

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater

De Schlegel Groene druppelastrilde is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Schlegel Groene druppelastrilden ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van geknipte meelwormen. De vogels zijn gek op muggenlarven, welke in een laagje water van 0,5 cm in een badschotel worden aangeboden. Het levert ook een prachtig gezicht in de volière op!

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Schlegel Groene druppelastrilden hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien. Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden of kattenbakkorrels.

In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Schlegel Groene druppelastrilden die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Schlegel Groene druppelastrilde wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken en kan gedurende twee opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Schlegel Groene druppelastrilde is 2,5mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Schlegel Groene druppelastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Schlegel Groene druppelastrilden als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevederling geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Schlegel Groene druppelastrilden is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Schlegel Groene druppelastrilden enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, ScAP, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gradus Mulder fokker van Schlegel Groene druppelastrilden.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch*.

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochem@avitoon.nl

Tony Jochem, *De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave.

Links.

BirdLife International 2012. *Mandingoa nitidula*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Groene druppelastrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.020.002

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Mandingoa

Soort: **Mandingoa nutida nutida**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten:
Mandinoa n. schlegeli
Mandinoa n. Chubbi

Land van herkomst:

Angola (Angola); Burundi; Cameroon; Central African Republic; Congo; Congo, The Democratic Republic of the; Côte d'Ivoire; Equatorial Guinea; Ethiopia; Gabon; Ghana; Guinea; Kenya; Liberia; Malawi; Mozambique; Nigeria; Rwanda; Sierra Leone; South Africa; South Sudan; Sudan; Swaziland; Tanzania, United Republic of; Togo; Uganda; Zambia; Zimbabwe

Oorspronkelijk biotoop:

Droge boomsteppen..

Beschrijving vogel:

Er is een onderscheid waarneembaar tussen de man en de pop. De grootte is ca.11 cm.

De man:

De snavel is rood met aan de snavelbasis nog zwart, de iris en de pupil zijn zwart.

De kopbevedering is op de kruin mosgroen en loopt door in de nek.

De wang- en oorstreek is rood en vorm samen met de rode keel een rood maskertje. De rug en stuit en bovenstaart dekveren zijn mosgroen.

De hals en bovenbuik zijn mosgroen. De onderborst, de flanken en de buik zijn zwart met witte stippen. De onderlichaam en de onderstaart dekveren zijn mosgroen.

De vleugeldekken zijn mosgroen. De vleugel- en staartpennen zijn zwart.

De pootkleur is licht met witte nagels.

De pop:

De snavel laat minder zwart zien dan de man. het maskertje is oranje.

De algemene lichaamskleur is minder intensief dan die van de man.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Groene druppelastrilde**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹³ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

¹³ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Groene druppelastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBVV.

Specifieke huisvestingsrichtlijn voor de Groene druppelastrilde.

Groene druppelastrilden worden bij voorkeur ondergebracht in beplante buitenvolières of vluchtjes

Een buitenvolière waarin Groene druppelastrilden zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte. Sommige fokkers hebben de vogels van april tot november in een buitenvolière, de overige maanden worden ze binnen in een volière of per koppel in een kooi gehouden b.v. 100x40x40 cm..

In de buitenvolière kunnen ook andere soorten tropische vogels van gelijke grootte worden gehouden.

Voorbeelden zijn zwartbuik vuurvinken, goudbuikjes, roodmaskeramadines, mozambiquesijsjes e.d.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Groene druppelastrilden hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Groene druppelastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Groene druppelastrilden zijn levendige en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten.

Opvallend is dat ze tot in de schemering op de grond rond scharrelen.

In het broedseizoen is het minder raadzaam meerdere koppels in een volière te houden. In die periode zijn de mannetjes erg agressief naar soortgenoten. Het is dan afhankelijk van de grootte van de volière of dit de harmonie in die volière teveel verstoort.

Het fokken met de Groene druppelastrilde.

Een Groene druppelastrilde is in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het zomerseizoen rond mei en kan doorlopen tot in de herfst.

Ze kunnen buiten in de volière broeden, maar ook wel binnen.

Ze kunnen dan per koppel ondergebracht worden in een broedkooi van 80x50x50 (lxbxn)

De vogels maken zelf een nestje in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje.

Buiten maken ze zelf een nestje in de beplanting.

Als nestmateriaal wordt droog gras, mos, kokosvezels, donsveertjes, of uitgeplozen sisaltouw gebruikt.

Het aantal broedronden is twee, Per broedronde worden 3 tot 4 eieren gelegd.

De broedtijd is 12 tot 14 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 80-100%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï. Opvallend is daarbij dat ook andere aanwezige Groene druppelastrilden mee helpen met het voeren.

Tijdens de opfokperiode van de jongen moet het voedsel vooral bestaan uit voer bestaande uit insecten, miereneieren en of meelwormen.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, okt. 1978, blz. 440 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater

De Groene druppelastrilde is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Groene druppelastrilden ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van geknipte meelwormen. De vogels zijn gek op muggenlarven, welke in een laagje water van 0,5 cm in een badschotel worden aangeboden. Het levert ook een prachtig gezicht in de volière op!

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken. Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Groene druppelastrilden hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien. Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn. Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden of kattenbakkorrels.

In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Groene druppelastrilden die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Groene druppelastrilde wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken en kan gedurende twee opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Groene druppelastrilde is 2,5mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Groene druppelastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Groene druppelastrilden als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Groene druppelastrilden is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Groene druppelastrilden enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, ScAP, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gradus Mulder fokker van Schlegel Groene druppelastrilden.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilded finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch*.

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochem@avitoon.nl

Tony Jochem, *De praktische handleiding voor het kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave.

Links.

BirdLife International. 2012. *Mandingoa nitidula*. The IUCN Red List of Threatened Species 2012: e.T22719354A38349530. . <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke Houderijrichtlijn Ceresamadine

2021, versie 1.2

NBvV code F1. 10.016.001/002

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Neochmia

Soort: **Neochmia modesta**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten.

Land van herkomst:

Oostelijk Australië, van midden Queensland tot het zuiden van New South Wales.

Oorspronkelijk biotoop:

De vogels leven in gras- en struiklanden, moerassen en rietvelden. Steeds in de directe omgeving van water.

Beschrijving vogel:

De Ceresamadine heeft een grootte van 12 cm.

Er is een verschil in kleur en tekening tussen de man en de pop.

De man:

De bovensnavel is zwart, de ondersnavel is blauwgrijs. De ogen zijn donkerbruin met een zwarte pupil. De bevedering van de kop is zwart met een duidelijke karmijnrode gloed. Bij de man vormen de teugel en bovenschedel een aaneengesloten veerveld. De oogteugel loopt van de zijkant van de snavel tot aan het oog en heeft de breedte van het oog. De wangen zijn wit met een minimale zwartgrijze streepaanzet. Achter op de kop gaat de tekening geleidelijk over in de donkerbruine nekkleur. De rug is egaal donkerbruin. De stuit en bovenstaart dekveren zijn wit met een grove streep-tekening.

De kinvlek bij de man is peervormig en begint op z'n smalst aan de basis van de ondersnavel. De afscheiding van de bef wordt gevormd door een scherp en regelmatig gebogen lijn. De borst, de flanken en de buik zijn wit met een streep-tekening die richting onderlichaam verdwijnt. Deze streep-tekening is een regelmatige horizontale dwarsbestreping die zeer prominent aanwezig is. Het onderlichaam is wit met witte onderstaart dekveren.

Het vleugeldek is egaal donkerbruin. De vleugelpennen zijn donkerbruin met een witte stiptekening. Deze ontstaat door de kleurloze uiteinden van de vleugeldekveren. Wanneer alle dekveren volledig volgroeid zijn vormen de witte punten op de middelste en grote vleugeldekveren halve maanvormen op het vleugeldek.

De staartpennen zijn zwartbruin. De drie buitenste staartpennen bezitten aan weerszijden een witte punt. De poten zijn donkervleeskleurig met antraciet vleeskleurige nagels.

Foto mevr. H. de Haan

De pop heeft een zwartbruine koptekening, maar de bovenschedel en de oogteugel worden gescheiden door een lichte wenkbrauwstreep. Deze is wit, aan de basis rood. Daarnaast heeft de pop geen kinvlek.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de voliëre- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met voliëre- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Ceresamadine** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹⁴ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt.

¹⁴ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en voliërevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Ceresamadine lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Ceresamadine.

Ceresamadine's kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en kooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Een buitenvoliëre waarin Ceresamadine's zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Ceresamadine's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 14 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Ceresamadine is aanvullend onderstaand van toepassing:

Ceresamadine's zijn levendige en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten.

Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

Worden ze gehuisvest onder kunstlicht dan blijken het toch vaak onrustige vogeltjes te zijn.

Het fokken met de Ceresamadine.

Een Ceresamadine is in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint soms al in december. Sommige fokkers kiezen voor een wat latere periode zoals februari/maart.

De vogels maken zelf een nestje in een half open nestkasje van 10x10x15 cm., of tralienestje of nestkorfje. Een enkele keer maken ze een los nest in een conifeer, riet of in de Hedera.

Het aantal broedronden is twee, maar mede afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen dit ook wel drie zijn.

Per broedronde worden 3 tot 6 eieren gelegd. De broedtijd is 12 tot 13 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 75 - 80%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.

Tijdens de opfokperiode van de jongen moet het voedsel vooral bestaan uit insecten, mierenieren en of meelwormen. Bij gebruik van meelwormen moet er wel op gelet worden dat de vogels niet te vet worden.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventaristatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, aug. 1953, blz. 186 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juni 1976, blz. 261

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, april 1987, blz. 169

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, febr. 1989, blz. 55

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 1992, blz. 59 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol niet alleen de nominaatvorm, maar ook diverse kleurmutaties worden gefokt.

Door de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers zijn voor deze vogelsoort Standaardseisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Ceresamadine is een zaadetende tropische vogel. In de volière nemen ze ook regelmatig vliegende insecten op.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Ceresamadine's ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van geknipte meelwormen, buffalowormen, bladluis en miereneieren.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Ceresamadine's hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks, of om de dag, hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering.

Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. Een laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden of kattenbakkorrels.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen of via een stromend watervalletje.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Ceresamadine's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Ceresamadine wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Australische prachtvinken en kan gedurende twee opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Ceresamadine is 2,7 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Ceresamadine niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Ceresamadine's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Ceresamadine is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Ceresamadine's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door mevr. H. de Haan, A.M. Boidin, Jos Smink, A. de Bok, D.J. Poelarends, fokkers van Ceresamadines.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Australische prachtvinken, opgesteld door de TC Tropische vogels en parkieten, uitgave NBvV, 2012 – 2018, blz. 34.

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch.*

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links.

BirdLife International 2012. *Neochmia modesta*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.linxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Witbuik zonastrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F1. 10.024.003/004

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Neochmia

Soort: **Neochmia phaeton albiventer**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten:

Neochmia p. phaeton phaeton

Neochmia p. evangelinae

Land van herkomst:

Australia; Indonesia; Papua New Guinea

Oorspronkelijk biotoop:

Grote grasvelden en in en rond eucalyptus bossen.

Beschrijving vogel:

De Wittbuik zonastrilde heeft een grootte van 12,5 – 14 cm.

Er is een kleurverschil tussen de man en de pop.

De man:

De snavel is kegelvormig, slank en koraalrood. De ondersnavel heeft aan de basis een witachtige rand. De oogring is lichtbruin. De iris is oranjebruin met een donkerbruine pupil. De kopbevedering is bruin met een rode waas. Op de kop is een masker aanwezig die in een scherp afgetekende gebogen lijn loopt vanaf het midden van de bovensnavel, boven de wenkbrauwen langs, richting achterzijde van de wangen loopt om vervolgens om de wangen heen af te buigen richting onderzijde van de keel. Het masker van de man vormt één geheel met de borstkleur.

De kleur van het masker is rood. De nek is bruin, iets lichter dan de kopkleur.. De rug is bruinachtig rood gemêleerd, de stuit is bruin. De bovenstaart dekveren zijn rood.

De borst, buik en flanken zijn rood. Aan de bovenzijde van de flanken bevindt zich een aantal witte maanvormige stippen welke zich kunnen uitbreiden richting buik. De buik is rood. Op de buik bevindt zich een crèmewit veerveld welke een geheel vormt met de onderstaart dekveren. De afscheiding van deze buiktekening loopt in een vloeiende lijn vanaf de staartinplant, langs de flanken, om de pootinplant, naar het midden van de bovenbuik. Deze afscheiding is regelmatig en scherp.

De vleugeldeken en vleugelpennen zijn bruinachtig rood gemêleerd. De vleugelpennen zijn bruin gezoomd. De staartpennen zijn trapsgewijs verlengd tot en met de twee middelste pennen die iets langer zijn. De staart is donkerbruin met een rode bitenvlag

De poten zijn vleeskleurig. De nagels zijn vleeskleurig met een oranjegrijze waas.

De pop:

De snavel is kegelvormig, slank en koraalrood. De ondersnavel heeft aan de basis een witachtige rand. De oogring is lichtbruin. De iris is oranjebruin met een donkerbruine pupil. De kopbevedering is bruin met een rode waas doorlopend tot in de nek. Op de kop is een masker aanwezig die in een scherp afgetekende gebogen lijn loopt vanaf het midden van de bovensnavel, boven de wenkbrauwen langs, richting achterzijde van de wangen loopt om vervolgens om de wangen heen af te buigen richting onderzijde van de keel. Bij de pop sluit de kleurscheiding van het masker aan op de keel. De kleur van het masker is rood. De rug en stuit zijn bruinachtig grijs rood gemêleerd. De bovenstaart dekveren zijn rood. De borst, buik en flanken zijn grauw bruin. Aan de bovenzijde van de flanken bevindt zich een aantal witte maanvormige stippen welke zich kunnen uitbreiden richting buik. De buik is grauw bruin. Op de buik bevindt zich een crèmewit veerveld. De afscheiding van deze buiktekening loopt in een vloeiende lijn vanaf de staartinplant, langs de flanken, om de pootinplant, naar het midden van de bovenbuik. Deze afscheiding is regelmatig en scherp. De onderstaart dekveren zijn crèmewit

De vleugeldekken en vleugelpennen zijn bruinachtig grijs rood gemêleerd. De vleugelpennen zijn bruin gezoomd. De staartpennen zijn trapsgewijs verlengd tot en met de twee middelste pennen die iets langer zijn. De staart is donkerbruin meteen rode buitenvlag. De poten zijn vleeskleurig. De nagels zijn vleeskleurig met een oranjegrijze waas.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren: onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de voliëre- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met voliëre- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Witbuik zonastrilde**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ¹⁵van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Wiybuik zonastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

- Virale aandoeningen
- Bacteriële en mycotische aandoeningen
- Parasitaire aandoeningen
- Metabole en erfelijke aandoeningen
- Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Witbuik zonastrilde.

Witbuik zonastrilden kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvoliëres, maar ook in grote binnenvluchten en kooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm. of afhankelijk van het aantal vogels 100x50x50 cm. of 120x60x60 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

¹⁵ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en voliërevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Omdat het broedseizoen soms samenvalt met de koudste maanden van het jaar verdient het aanbeveling de vogels dan binnen te laten broeden.

Witbuik zonstrilden hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Witbuik zonstrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Witbuik zonstrilden zijn levendige en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere vogels.

Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

Het fokken met de Witbuik zonstrilde.

De Witbuik zonstrilde is in het tweede jaar broedrijp.

Ervaren fokkers zetten voor de fokkerij liever wat oudere vogels in omdat de ervaring wel is dat jonge ouderdieren snel hun nest in de steek laten.

Het broedseizoen is niet precies aan te geven.

Afhankelijk van de conditie van de vogels kan dit in elke maand of periode vallen.

De vogels maken zelf een nestje in een half open nestkasje of tralienestje zoals die ook wel bij kanaries wordt gebruikt. Een enkele keer broeden ze ook wel in een dicht tropen nestkastje.

Het aantal broedronden is twee, maar soms zijn ze niet te stoppen en leggen maar door.

Per broedronde worden 3 tot 4 eieren gelegd. Deze worden door zowel de man als de pop bebroed, de pop meer dan de man.

De broedtijd is 12 tot 14 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 80%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventaristatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, sept.1984, blz. 416 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, febr. 1986, blz. 77

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er sinds 1981 succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht Neochmia standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Witbuik zonastrilde is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Australische prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, Japanse millet, perilla. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten. Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" worden toegevoegd. Deze bevorderen ook de kleurontwikkeling in de bevedering.

Naast zaadmengsels krijgen Witbuik zonastrilden ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Witbuik zonastrilden hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen, in de winter in badhuisjes.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Witbuik zonastrilden die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Zwartbuik zonastrilde wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Australische prachtvinken en kunnen gedurende twee opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan tijdelijk ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Witbuik zonastrilde is 2,3 – 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Witbuik zonastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Zwartbuik zonastrilde als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Witbuik zonastrilde is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Witbuik zonastrilden enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volièere- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volièr- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardreizen Australische Prachtvinken, uitg. NBvV 2012 – 2018, blz. 71
samengesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten NBvV

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links:

BirdLife International 2012. *Neochmia phaeton*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Binsenastilde

2021, versie 1.2

NBvV code F1. 10.021.001/002

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Neochmia

Soort: **Neochmia ruficauda domestica**

Soorten/ondersoorten:

De nominaatvorm (wildvorm) is de *Neochmia r. ruficauda*.
Er zijn een tweetal ondersoorten: de *N.r.claescens* en de *N.r.subclarescens*.

Na het uitvoerverbod in Australië is nogal onzorgvuldig met deze soorten onder elkaar gefokt, waardoor het huidige bestand aan Binsenastilden niet meer overeenkomt met de oorspronkelijke nominaatvorm.

We zien dat in Nederland de Binsenastilde een cultuurvogel is geworden.

De naamgeving die hierbij gebruikt moet worden is *Neochmia ruficauda domestica*.

Mede doordat we nu over een cultuurvogel spreken zien we ook diverse kleurmutaties bij de Binsenastilden ontstaan. Voor een volledig overzicht hiervan: raadpleeg het uitgebreide vraagprogramma van de NBvV.

Land van herkomst:

De nominaatvorm heeft haar oorsprong in Noord- en Noordoost Australië

Oorspronkelijk biotoop:

Grote grasvelden en in en rond eucalyptus bossen.

Beschrijving vogel:

Behorende tot de groep Australische prachtvinken, is de Binsenastilde een zaadeter.

Er is een onderscheid waarneembaar tussen de man en de pop.

De pop heeft een kleiner masker, een blekere borst en de roodtint op de kop is fletser.

De Binsenastilde is een relatief slanke vogel zonder smal of iel te zijn. De grootte van de Binsenastilde is 10 cm.

De vorm komt overeen met die welke we kennen bij andere prachtvinken.

Uitgaande van de huidige Binsenastilde valt direct het vermiljoenrode masker op. Dit masker dat we ook kennen van b.v. de putter, moet zo groot mogelijk zijn en afgesloten door een regelmatig gevormde kleurscheiding.

Ook de snavel is vermiljoen rood.

De rug en flanken zijn geelgroen tot olijfgroen.

In de vleugeldeken kan een tekening aanwezig zijn welke gevormd wordt door een lichtere gekleurde zoom om elke veer.

De borst is geel doorweven met melanine, het onderlichaam is geel.
De pootjes zijn licht van kleur.

Een belangrijk kenmerk van de Binsenastrilde is de witte stiptekening.
Deze begint op de wangen, soms iets in het masker, op de keel en gaat over naar de borst en flanken.

De stippen zijn regelmatig verdeeld en regelmatig van vorm.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012

De nominaatvorm van de Binsenastrilde, de *Neochmia ruficauda* is aan wat schommelingen onderhevig geweest.

In 1996 stond de soort nog als “kwetsbaar” geregistreerd, in 2004 werd de status verlaagd naar “gevoelig” en vanaf 2012 is de status “niet bedreigd”.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Binsenastrilde** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid, het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹⁶ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Binsenastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Binsenastrilde.

Binsenastrilden kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en kooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm. of afhankelijk van het aantal vogeltjes 100x50x50 cm. of 120x60x60 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

¹⁶ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Omdat het broedseizoen soms samenvalt met de koudste maanden van het jaar verdient het aanbeveling de vogels dan binnen te laten broeden.

Binsenastrilden hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Binsenastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Binsenastrilden zijn levendige en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere vogels.

Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

Het fokken met de Binsenastrilde.

De Binsenastrilde is in het tweede jaar broedrijp.

Ervaren fokkers zetten voor de fokkerij liever wat oudere vogels in omdat de ervaring wel is dat jonge ouderdieren snel hun nest in de steek laten.

Het broedseizoen is niet precies aan te geven.

Afhankelijk van de conditie van de vogels kan dit in elke maand of periode vallen.

De vogels maken zelf een nestje in een half open nestkasje of tralienestje zoals die ook wel bij kanaries wordt gebruikt. Een enkele keer broeden ze ook wel in een dicht tropen nestkastje.

Het aantal broedronden is twee, maar soms zijn ze niet te stoppen en leggen maar door.

Per broedronde worden 3 tot 4 eieren gelegd. Deze worden door zowel de man als de pop bebroed, de pop meer dan de man.

De broedtijd is 12 tot 14 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 80%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruimte.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventaristatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juni 1975, blz. 276 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, okt. 1983, blz. 4443

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 2000, blz. 26

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, okt. 2003, blz. 354

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht *Neochmia* standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Binsenastrilde is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Australische prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, Japanse millet, perilla. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten. Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" worden toegevoegd. Deze bevorderen ook de kleurontwikkeling in de bevedering.

Naast zaadmengsels krijgen Binsenastrilden ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Binsenastrilden hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering.

Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen, in de winter in badhuisjes.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Binsenastrilden die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Binsenastrilde wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Australische prachtvinken en kunnen gedurende twee opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan tijdelijk ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Binsenastrilde is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Binsenastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Binsenastrilde als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Binsenastrilde is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Binsenastrilden enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door A.M. Boidin, H. Behage, D.J. Poelarends, Arnold en Linda Kramer, Clement Bonte, J. Spaak, Tonnie Kokkelink, fokkers van Binsenastrilde's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Australische Prachtvinken, uitg. NBvV 2012 – 2018, blz. 61 samengesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten NBvV

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochem@avitoon.nl

Tony Jochem, *De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave

Links:

BirdLife International 2012. *Neochmia ruficauda*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Dornastrilde

2021, versie 1.
NBvW code F2. 10.028.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae
Geslacht: Neochmia

Soort: **Neochmis temporalis temporalis**

Soorten/ondersoorten:

Er is een ondersoort:
Neochmia t. minor

Land van herkomst:

Het land van herkomst Oostelijk, Zuidoostelijk en zuidelijk Australië.

Oorspronkelijk biotoop:

Beschrijving vogel:

De Dornastrilde heeft als synoniemen de namen Doornastrilde en Sydney astrilde.
De Dornastrilde heeft een lengte van minimaal 12 cm,
De bovensnavel is rood, met een zwarte streep.
De ondersnavel is zwart met rode zijkanten.
De kopbevedering is antraciet grijs.
De wangen en keel hebben een lichtgrijze kleur, bij de pop is deze lichtbeige.
De nek laat een bronsgroene kraag zien. Deze loopt van vleugelboog naar vleugelboog.
De rug, vleugeldekkers en vleugelpennen zijn donker olijfgroen.
De borst en flanken zijn bij de man grijs, bij de pop bruingrijs.
De staart is zwartbruin.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Dornastrilde**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹⁷ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Dornastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

¹⁷ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Huisvesting

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Dornastrilde.

Dornastrildes kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en vluchtkooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Omdat het broedseizoen soms samenvalt met de koudste maanden van het jaar verdient het aanbeveling de vogels dan binnen te laten broeden.

Dornastrildes hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Dornastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Het zijn levendige, verdraagzame en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante gezelschapsvolière gehouden worden met andere tropische vogels.

Voorbeelden daarvan zijn o.a. rode kroonvink, driekleur papegaaiamadines, bruinborst rietvinken, granaatastrildes.

Op voorwaarde dat in die volièr een goede onderlinge harmonie heerst.

Het fokken met de Dornastrilde.

De Dornastrilde is in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen valt in de periode april en juni

De vogels maken zelf een nestje in een half open nestkasje of tralienestje zoals die ook wel bij kanaries wordt gebruikt.

Het aantal broedronden is twee.

Per broedronde worden 4 tot 6 eieren gelegd. Deze worden door de pop bebroed.

De broedtijd is 11 tot 12 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 80%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.

Er is geen opvallend sterftecijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juni 1982, blz. 248

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, nov. 1998, blz. 482

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Voeding, drinken en badwater.

De Dornastrilde is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel geschikt voor tropische vogels.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals kanariezaad, gele en rode panis, witte millet, Japanse millet, perilla. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten. Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen deze vogels ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend. Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kan zo nu en dan groente en fruit worden gegeven.

Tijdens het broedseizoen kunnen ter verhoging van het aanbod aan dierlijk eiwit ook gerantsoeneerd insecten worden gegeven en een combinatie van universeelvoer en eivoer. Voorkomen moet worden dat het aanbod van dierlijk eiwit te groot wordt. De pop zal dan vaak de jongen verlaten en een nieuw nest bouwen.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Dornastrildes hebben naast zaadmengsels ook schoon en vers drinkwater nodig.

Het is ook wenselijk dat regelmatig schoon en vers badwater, buiten bij voorkeur in schalen en binnen in een deels gesloten badhuisje die buiten de kooien aan tralies kunnen worden opgehangen, tot hun beschikking staat.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volièrres en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volièrres kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Dornastrildes die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De vogels kunnen gedurende twee jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden dan ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Dornastrilde is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Dornastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Dornastrilde als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Dornastrilde is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Dornastrildes enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld. Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door B.F. Timmer, fokker van Dornastrildes.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Australische Prachtvinken, opgesteld door de TC Tropische vogels en parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2012 – 2018, blz, 74

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilded finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links.

BirdLife International 2012. *Neochmia temporalis*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Bijlag A:

Huisvestingsmatrix voor vogels uit de cluster 3d.

Zaadetende uitheemse kooi- en volièrè vogels.

Prachtvinken

Grootte van de vogel	Jaarcyclus	Huisvesting systeem	Aantal vogels
	Rustperiode	Buitenvolièrè met nachthok Buitenvlucht met nachthok Binnen volièrè Binnen vlucht Vluchtkooi 100 x 100 x 50 cm.	
Van 9,5 – 14 cm Van 15 – 18 cm. Meer dan 18 cm.	Vorbereiding broedseizoen	Kooi 100 x 40 x 40 cm. Kooi 100 x 40 x 50 cm. Kooi 100 x 100 x 50 cm.	
Van 9,5 – 14 cm Van 15 – 18 cm. Meer dan 18 cm	Broedseizoen	Broedkooi 50 x 40 x 40 cm. Broedkooi 50 x 40 x 50 cm. Broedkooi 50 x 100 x 50 cm Of nestgelegenheid in vluchten, volièrès en aangebouwde nachthokken.	1 koppel
	Rustperiode Incl. ruiperiode	In volièrè, vlucht of vluchtkooi	
Van 11 - 14 cm Van 15 – 18 cm. Meer dan 18 cm.	Vorbereiding deelname aan evenementen	Kooi 50 x 40 x 40 cm. Kooi 50 x 40 x 50 cm Kooi 50 x 100 x 50 cm.	
	Deelname aan tijdelijke evenementen	Voorgeschreven Tentoonstellingskooi	1
	Rustperiode	Zie start matrix	